

Nume propunător: Gabor Luminița

Titlul: Ștefan cel Mare

Clasa: a IV a

Disciplină: Istorie

Competențe specifice:

1.2 Localizarea în timp și spațiu a evenimentelor istorice studiate

2.2 Aplicarea unor procedee simple de analiză a surselor pentru a identifica informații variate despre trecut

3.1 Recunoașterea unor termeni istorici în cadrul unor surse accesibile

4.1 Determinarea semnificației unor evenimente din trecut

Ștefan cel Mare

Cine a fost Ștefan cel Mare?

Cine a fost Ștefan cel Mare?

Exercițiul 1: Privește cele două imagini de mai sus și fă o predicție despre cine crezi că a fost Ștefan cel Mare. Scrie predicția ta pe caiet. Citește slide-ul următor și află răspunsul corect.

Ștefan al III-lea, supranumit Ștefan cel Mare, a fost domn al Moldovei între anii 1457- 1504, aproape 50 de ani, durată care nu a mai fost egalată în istoria Moldovei.

Cine au fost părinții săi?

Bogdan al II lea
Oltea

Doamna

Cine au fost părinții lui?

Exercițiul 2: Privește imaginile de mai sus și notează pe caiet cine au fost părinții lui Ștefan. Notează și câte o observație despre fiecare. Cu ajutorul slide-ului următor poți verifica dacă ai scris corect.

Părinții săi au fost Bogdan al II-lea (un descendent al lui Bogdan I întemeietorul Moldovei) și doamna Oltea: _____

Ce s-a întâmplat
cu tatăl său?

Petru Aron, fratele lui Bogdan al II-lea.

Ce s-a întâmplat cu tatăl său?

Exercițiul 3: Studiază imaginea de mai sus și scrie pe caiet următoarea ta predicție legată de cine crezi că a urmat la tronul Moldovei după Bogdan al II-lea? Ce crezi că s-a întâmplat cu el?

Tatăl său a fost asasinat de către fratele său, Petru Aron, care a urcat pe tronul Moldovei.

Cum a reușit Ștefan să preia tronul Moldovei?

Vlad Țepeș -domnitorul Țării
Românești

Cum a ajuns Ștefan conducător?

Exercițiul 4: Privește imaginea și scrie cum crezi că a ajuns Ștefan cel Mare să preia tronul Moldovei. Cine crezi că l-a ajutat?

Ajutat de Vlad Țepeș,
domnul Țării Românești, Ștefan
vine cu oaste și îl învinge pe
Petru Aron și îl alungă de pe
tron.

Unde a fost cetatea de scaun a Moldovei?

Cetatea Sucevei

Unde a fost cetatea de scaun?

Exercițiul 5: Privește imaginea și scrie unde a fost cetatea de scaun a lui Ștefan cel Mare. Scrie și o observație/ întrebare legată de cetate, așa cum o descoperi din fotografie.

Ștefan merge în cetatea de
scaun de la Suceava și devine el
însuși domnitorul Moldovei.

Unde se găseau cetățile de apărare ale Moldovei?

Cetățile de apărare ale Moldovei

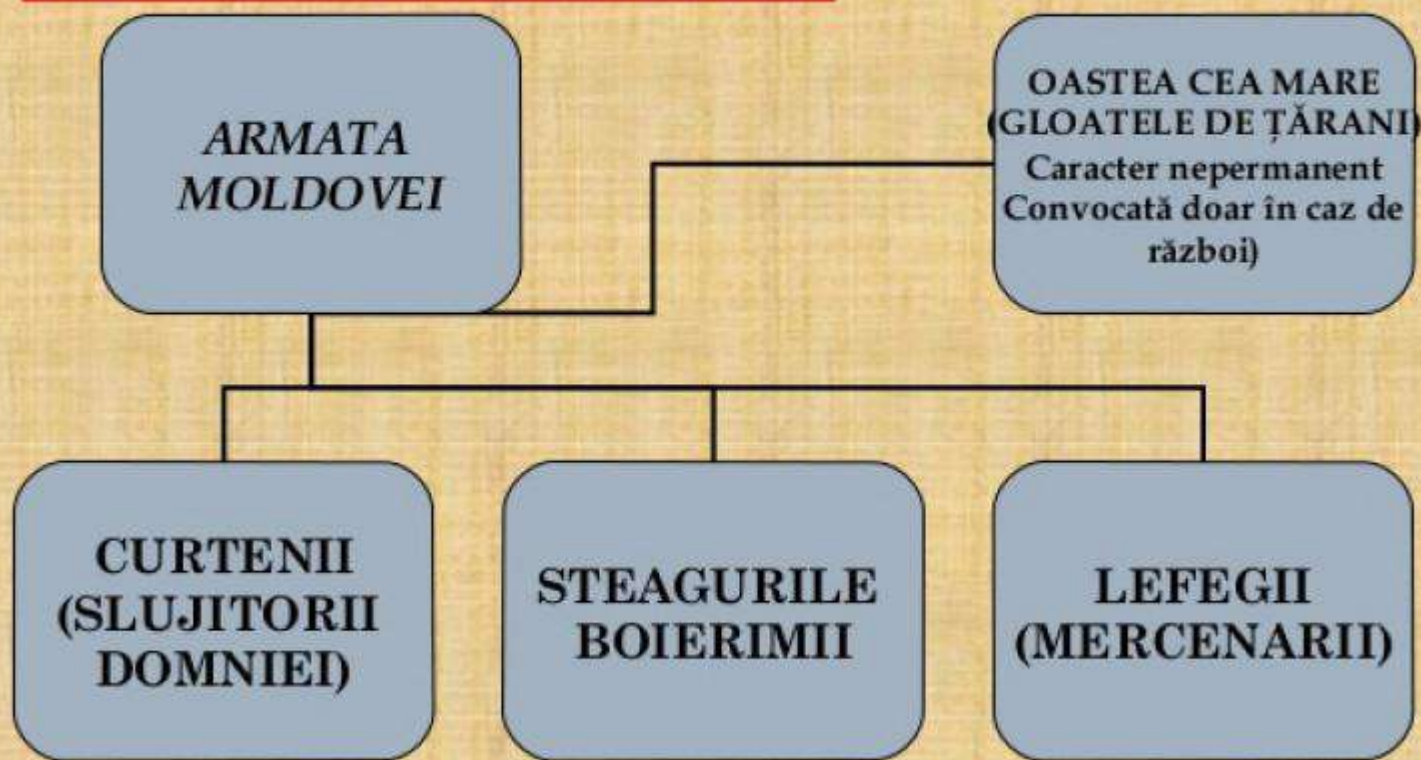
Exercițiul 6: Privește harta de mai sus și notează pe caiet cel puțin 4 din cetățile de apărare ale Moldovei. Observă unde sunt așezate și scrie de asemenea de ce crezi că aveau un rol foarte important.

Țara era din toate părțile
protejată de cetăți de apărare ca
și : Neamț, Suceava, Hotin,
Crăciuna, Soroca, Chilia și Cetatea
Albă.

Din cine era formată armata lui Ștefan?

STRUCTURA ARMATEI MOLDOVEI ÎN TIMPUL LUI ȘTEFAN CEL MARE

Armata lui Ștefan cel Mare

Exercițiul 7: Privește schema de mai sus și scrie din cine era formată oastea lui Ștefan. Când era chemată oastea cea mare la luptă?

<https://dexonline.ro/definitie/mercenar>

Armata lui Ștefan era alcătuită din două părți:

- **oastea mică** (curtenii, boierii care veneau la război cu oștenii de pe moșiile lor și lefegiii, care erau soldați plătiți)
- **oastea mare**- la oastea mică se adăugau țăranii răzeși (țăranii liberi care aveau în proprietate pământ primit în schimbul participării lor la războaie atunci când era nevoie) și cetele târgurilor, alcătuite din târgoveți, se strâneau în cazul în care țara avea nevoie de apărare.

Care este cel mai mare pericol pentru
Moldova?

Pericolul cel mai mare îl
reprezenta extinderea
Imperiului Otoman , care își
continua înaintarea spre inima
Europei.

Împotriva cui a purtat Ștefan o luptă foarte importantă?

120.000 de soldați

Suleiman Paşa

Unde și când a avut loc lupta?

10
ianuarie
1475

Vaslui

Podul
Înalt

Cine a ieșit învingător? De ce crezi?

Luptele lui Ștefan

Exercițiul 8: Privește imaginile de mai sus și încearcă să răspunzi în scris la fiecare din întrebări. Privește cu atenție fiecare slide și vei afla răspunsul. Gândește-te și la legendele și povestirile istorice citite de tine despre Ștefan cel Mare.

În iarna anului 1474, Mahomed al II-lea l-a trimis pe cel mai bun general al său, pe nume Suleiman Paşa cu 120.000 de oameni, în Moldova cu misiunea de a supune pe domn şi a-i nimici oastea.

Ştefan şi-a organizat tabăra la Vaslui, în locul numit Podul Înalt şi în ziua de 10 ianuarie 1475, înainte de a se lumina de ziuă, a dat atacul pe neaşteptate cu o armată de trei ori mai mică. Marea oaste a turcilor s-a destrămat într-o învălmăşeală cumplită. Locul mlăştinos, ceaţa, necunoaşterea terenului, au mărit tulburarea turcilor care s-au risipit.

După alungarea lor, Ştefan a trimis o scrisoare în limba latină către toţi principii creştini din Europa, vestindu-le marea izbândă şi cerându-le sprijin pentru încercările viitoare. Dar în afară de felicitări din partea papei Sixtus al IV-lea care l-a numit “Athleta Cristi “(atletul lui Christos), ajutor nu veni de nicăieri.

Unde și când s-a mai luptat cu turcii?

Valea Albă - Războieni

26 iulie 1476

Mahomed al II lea

Cum credeți că se va încheia această luptă?

Luptele lui Ștefan

Exercițiul 9: Privește imaginile și notează pe caiet unde crezi că s-a purtat următoarea bătălie cu turcii și care crezi că a fost finalul ei.

Turcii au atacat din nou Moldova, Mahomed al II-lea luă comanda oștirii sale. În seara zilei de 26 iulie 1476, în codrul de la Valea Albă, Războieni, imensa oaste otomană a învins mica oaste moldovenească. Pierderile au fost mari de ambele părți. Cu toate acestea Mahomed al II-lea a hotărât să se retragă. Hrana se împutina și se iviră boli în rândul oștenilor. Știa că Ștefan pregătește o nouă oaste și că ungurii și polonezii se apropie de granițele Moldovei cu ajutor armat. Hărțuit de cetele lui Ștefan, el a părăsit Moldova fără ca izbânda lui să fii însemnat supunerea țării.

Conștient că lupta cu Imperiul Otoman nu poate fi câștigată pe termen lung, va accepta să plătească din nou tribut sultanului.

Ce crezi că obișnuia să facă Ștefan după fiecare luptă câștigată?

Ștefan cel Mare a zidit 44
mănăstiri și biserici, conform
tradiției: după fiecare luptă
câștigată ridica o biserică.

De unde crezi că a avut bani pentru a
lupta și a construi așa de mult în lunga
lui domnie?

Vistieria Moldovei

Negustori italieni, polonezi sau armeni

covoare

arme

mirodenii din Orient

metale și pietre
prețioase

blănuri

Vistieria domnească

Exerci țiu l 10: Notează pe caiet de unde crezi că a strâns Ștefan bani în vistieria domnească .
Astăzi de unde se strâng bani la bugetul țării?

Siguranța drumurilor le permitea neguțătorilor italieni, polonezi sau armeni să facă negoț cu mărfuri aduse din Orient (mirodenii, covoare, blănuri, metale și pietre prețioase), iar din Apus cu postavuri (stofe groase) și arme.

Taxele culese de la aceștia aduceau bani în vistieria domnească.

Cum crezi că a fost familia lui?

EVDOKHIA
VOICHITA

MARIA DE MANGOP

MARIA

Documentele istorice atestă că Ștefan cel Mare a avut trei căsătorii: cu Evdochia de Kiev, cu Maria de Mangop și cu Maria Voichița, fiica lui Radu cel Frumos, domnul Țării Românești, fratele lui Vlad Țepeș. Toate soțiile sale erau descendente ale unor familii cu rang princiar. Ștefan cel Mare a făcut căsătorii, conform obiceiurilor epocii, în întreaga Europă, în vederea obținerii unor alianțe politice profitabile.

În urma acestor căsătorii au rezultat 7 copii, o parte din ei murind chiar în timpul vieții domnitorului.

Succesorul său la tron a fost fiul său Bogdan al III-lea, care la moartea sa avea 25 de ani.

Care este sfârșitul vieții lui Ștefan?

2 iulie
1504

Mănăstire
a Putna

Bătrân și bolnav, i s-a amputat un picior (cel rănit cu mult timp în urmă într-o bătălie). După o domnie îndelungată de 47 de ani, marele domnitor și-a închis ochii la 2 iulie 1504. A fost înmormântat cu mare cinste la mănăstirea Putna, una din mănăstirile ctitorite de el.

Ștefan cel Mare

Părerea mea: După ce ai aflat atât de multe lucruri despre Ștefan cel Mare notează pe caiet în 3-4 propoziții părerea ta despre acest domnitor. Ce te-a impresionat cel mai mult din viața lui?

Bibliografie

- Djuvara, Neagu, O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri, București, Editura Humanitas, 2010
 - www.historia.ro
 - www.enciclopediaromaniei.ro
 - www.freepik.com
-